

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a dona și a treia oră 4 Lei.

Marile serbări ale „Agru“-lui

Neuitate și în veci pomenite vor rămânea serbările „Agru“-lui din anul acesta, ținute la Lugoj. Neuitate și în veci pomenite înainte de toate, pentru că a luat parte la ele însuși Maiestatea Sa Regele; apoi fiindcă s'a predat destinației cea mai frumos pictată biserică din întreagă România; pentru că s'a dovedit lumii întregi că suntem o biserică de viață, care înaintează din an în an; și în sfârșit pentru că „Agru“ începe a fi cunoscut de toată lumea, începe a crește tot mai mare și mai frumos, așa că ne dă cele mai frumoase nădejdi de mai bine și de tot mai bine.

Dar să vedem cum au decurs aceste serbări:

Ziua întâi

Orașul întreg era în fierbere. Bănățenii, cărora le place a se lăuda că ei sunt fruncea, au făcut tot ce le-a stat în putință ca să-și împodobească cât mai frumos orașul. Gara întreagă era frumos împodobită, și tot așa și străzile, dela gară până la catedrală, erau împodobite cu ghirlande de brad. Podul peste Timiș era îmbrăcat și el în haine de sărbătoare, împodobit cum n'o fi mai fost decât atunci când l-au deschis, cu un cuvânt totul era pregătit pentru primirea Maiestății Sale Regelui, care avea să sosească duminică 7 Octomvrie la Lugoj.

În schimb bănățenii Lugojeni și-au arătat și partea slabă, îngâmfarea și nepăsarea față de potopul de oaspeți ce sosea valuri-valuri și umplea gara și străzile încă de vineri 5 Octomvrie. Noi, ca cronicari fideli, trebuie să o spunem și aceasta, pentru că altfel n'am fi întregi. Dintre românii Lugojeni numai puțini au primit oaspeți: ortodocșii nu, fiindcă le era cîudă că uniașii se ocoșesc să cheme tocmai ei pe Regele la Lugoj; uniții nu, fiindcă nu voiau să se deranjeze și să-i incomodeze veniturile. Cu atât mai bine ne-au primit însă Evreii și Ungurii, cari s'au purtat față de noi cât se poate de domnește. Comitetul de încadrare, care era bine organizat, ne-a dat câte un bon, cu care prezentându-ne n'am prea fost primiți în cvartire și a trebuit să ne întorcem din nou și să ne căutăm a doua oră, și unii chiar a treia oră, cvartire, tocmai fiindcă lumea nu se ținuse de cuvânt, comitetului făgăduindu-i că ne va primi, iară pe noi

respingându-ne. Cei cari am fost găzduiți pe la cele oteluri și pe la străini, am dus-o mai bine, ceilalți rău.

Dar, în sfârșit, s'a făcut și aceasta și fiecare dintre ceice sosirăm, fie deodată, fie după Comitetul Central, ne-am aflat câte un cvartir, unii în chiar centrul orașului, alții pe unde au putut.

Ședința Comitetului Central

Îndată după primirea dela gară, Comitetul Central s'a întrunit, la Cazinoul civilo-militar, unde s'a ținut ședința pregătitoare, la care au luat parte Dr. Valer Pop președinte, Dr. Al. Borza profesor universitar Cluj, singurul profesor universitar care a ținut să vină la ședințele „Agru“-lui, Dr. Gelu Egri fost primar al orașului Oradea, Ilustritatea Sa Iacob Popa prepozit Bla j, Dr. Titu Mălai profesor la teologia din Cluj, Iosif Orga director de bancă Cluj, protopopul Maior din Oradea, Dr. Ioan Georgescu canonic Oradea, Dr. Ludovic Tăutu canonic Oradea, Dr. Anton Gabor vicar episcopesc Iași, Dr. Herlo profesor Arad, Iuliu Căpălnean preot Unirea și fost senator, păr. Merloz Beluș, păr. Ioan Agârbiceanu canonic Cluj, Maior fost prefect Târgu Mureș, Dr. Loboș avocat și deputat Satu Mare, Dr. Bula medic Cluj, păr. Ștefan Roșianu canonic Bla j, Vasile Fodor profesor, Dion profesor Lugoj, canonicii Dr. Brînzeu, Dr. Marianescu și Crișan Lugoj, Rezel procuror general Lugoj, protopop Hodârănu Brașov, canonicul Augustin Magyar Oradea, protopop Emil Sas Bocșa Motană, deputat Dr. Emil Folea Diciosânmărtin, protopop Romul Stolca, director Iuliu Maior Bla j, profesor Dr. Ioan Suciu Bla j și mulți alții.

Seara s'a făcut vecernie la catedrală, apoi Comitetul Central a luat cina la reședința episcopală, fiind oaspele Preasfințitului Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului.

Ziua a doua

La orele 8 s'a slujit o sfântă liturghie în catedrală, slujind Ilustritatea Sa Dr. Boroș prepozit capitular, înconjurat de canonicii sosiți la congres. A predicat păr. canonic Dr. Nicolae Brînzeu dela Lugoj, vorbind despre acțiunea catolică, aceea porneală de regenerare a credincioșilor, catolici din toată lumea, pe care a început-o sfântul Părinte Papa Pius XI. al Romei și din care face parte și „Agru“-l nostru!

La orele 10 și 45 se deschide în cazinou

Întâia ședință

a Asociației Generale a Românilor Uniți din România, de către președintele ei, ministrul

Dr. Valer Pop, care, după ce se cântă „Împărate ceresc“, spune că înainte cu cinci ani s'au adunat în congres la Bla j cel mai de seamă român uniți cu Roma, și au hotărît să înființeze o asociație, mare a tuturor românilor uniți cu Roma, o asociație care să fie de ajutor înalților ierarhi pentru apărarea bisericii. Ședința a prezidat-o însuși mitropolitul martir Dr. Vasile Suciu. Spunea atunci D-Sa că această asociație, numită „Agru“, este chemată să tragă brazdă adâncă în ogorul credinței noastre. Și iată că acuma, după 5 ani, putem constata nu numai că brazda s'a tălat, ci că ea a adus și roade, pe cari le-au putut vedea și dușmanii noștri. Iată că, după 5 ani de muncă, însuși Maiestatea Sa Regele Carol II vine să recunoască, prin înalta Sa prezență, că „Agru“ este și dăinuiește și are viitor de aur.

Urmează

raportul general

al secretarului general al „Agru“-lui, făcut de dl Dr. Augustin Popa profesor la Academia Teologică din Bla j, fost deputat. D-Sa arată că numărul organizațiilor „Agru“-lui a crescut dela 683, câte au fost anul trecut, la 793, sporind cu 110 și având 55.000 membri fondatori pe viață, activi și ajutători. Acești membri cercetează regulat biserica, o împodobesc și o curăță, organizează coruri, se îngrijesc de săraci și de cei lipsiți, îi însuflețesc pe copiii de școală, dându-le premii la examene, se spovedesc și cuminecă tot mai des, cu un cuvânt sunt tot mai activi și mai harnici.

În Arhidieceză se distinge puternica organizație a Bucureștilor, care a ținut numeroase conferințe religioase la Fundația Carol I., și a început a aduna fonduri pentru zidirea unei biserici catedrale în chiar capitala țării. S'au mai distins organizațiile dela Aiud, Brașov, Tg. Mureș, Teaca, Alba Iulia, Turda și în deosebi cele dela Sf. Gheorghe și Odorheiu.

La Oradea s'a trimis în fiecare parohie câte o întrebare, la care să răspundă cum stă și ce-i lipsește. La Tâșnad, Marghita, Zălau, Carei, Vadul lui Carol II și Beluș s'au făcut frumoase serbări de încheierea anului sfânt și s'au ținut ședințe săptămânale.

La Cluj-Gherla sunt 246 organizații parohiale cu 27 membri fondatori, 65 pe viață, 488 activi, și 17.254 ajutători. Cele mai harnice organizații au fost Clujul cu conferințe frumoase, Rusul de jos, Topa Mică, Poiana Ilvei.

La Lugoj 134 organizații parohiale și filiale, cu 70 mai mult decât anul trecut. Mai bine a lucrat Hunedoara, Șimand, Nădlac.

Ceva nou este faptul că pentru președinții organizațiilor locale s'au ținut exerciții spirituale.

Maramureșul are organizații în 289 comune. Conduce Sighetul cu 45 de ședințe ținute anul trecut, apoi organizațiile Bozinta Mare, Poieni, Boșag, Vișeu de sus, Sarasău, Ieud. E admirabilă înolrea celor din Clocărlău, cari au ținut exerciții spirituale la Mănăstirea Bixad.

Comitetul Central a ținut, sub președinția dlui Dr. Valer Pop, mai multe ședințe, a tipărit Buletinul „Agru“-lui sub îngrijirea p. canonic I. Agârbiceanu și în redactarea p. canonic Dr. Aloisiu Tăutu.

Se deplânge moartea canonicului Dr. Ioan Coltor Blaj, Ștefan Cicio Pop Arad, Dr. Ambroziu Chețianu Blaj, I. Br. Micu Blaj, protopop Gheorghe Simu Dumbrăveni, avocat Dr. Ioan Pantea Tg.-Mureș, canonic Dr. Grigore Pop Oradea, profesor Dr. Constantin Pavel Beluș, revizor școlar M. Ogoreanu Cluj, notar public Mircea Pop Abrud, avocat Dr. Simion Rusu Dej, avocați Dr. Titu Doros și Dr. Iuliu Pop amândoi din Sighet.

Raportul a fost primit cu călduroase ovații, iar însuși dl secretar general Dr. Augustin Popa a fost viu felicitat și aplaudat.

Raportul dlui casier general Emil Birtolon

a fost cât se poate de dureros. D. Sa a constatat că membrii nu-și plătesc aproape de loc cotizațiile de membri și că n'a putut încasa dela 55.000 membri decât 250.000 Lei, ceea ce este foarte puțin. Cheltuielile s'au ridicat la 240.000 Lei, rămânând venit curat abia 10.000 Lei.

Se aleg pe urmă trel comisii, una pentru cenzurarea raportului general al secretarului, alta pentru cenzurarea raportului casarului și alta pentru a face candidările pentru alegerea comitetului central, a casarului, a viceprezidenților și prezidentului. Apoi ședința se suspendează, urmând să se continue după amiază.

Imediat după aceasta femeile se adună sub prezidenția dnei Emilia Hopârteanu din Blaj, ca să discute, cum s'ar putea face o singură asociațiune a tuturor Reuniunilor Mariane din țară, sub conducerea „Agru“-lui. Raportează

dna Alexandrina Dr. Valer Pop, secretara generală a Reuniunii Mariane din Cluj, și altele din celelalte dieceze, și se întemeiază și la Lugoj o secție. Statutele asociației generale a Reuniunilor Mariane le citește profesorul Dr. Ioan Suciu dela Blaj. Insași ședința a fost prezidată de p. canonic Ștefan Roșianu dela Blaj.

În altă sală Comitetul central al „Agru“-lui ține ședința sub președinția profesorului universitar Dr. Al. Borza, în care se discută diferite propuneri.

Ședința a doua

se deschide la orele 5 sub președ. dlui ministru Dr. Valer Pop. Se dă cuvântul dlui *Dr. Nicolae Pop* din București care raportează în numele comisiei pentru cenzurarea raportului general.

Dl. Teodor Căndea, directorul liceului din Gheorgheni, arată grozava nepăsare a statului și a bisericii față de maghiarizarea, chiar acum în România Mare, a Românilor din Secuime. Președintele Dr. Valer Pop făgăduiește că se va îngriji ca Românii din Secuime să nu se mai maghiarizeze, iară cei maghiarizați să revină la sânul de mamă al neamului nostru. P. canonic Iacob Popa declară, ca reprezentant al metropoliei din Blaj, că nu metropoliile din Blaj poartă vina acestei desnaționalizării, ci guvernele, cari, oricât au fost rugate de mitropolie să nu-și uite de Secuime, au rămas cu urechile astupate. Blajul și-a făcut datoria și a trimis, mai ales în timpul din urmă, numai preoți harnici și bine pregătiți în Secuime.

Dr. Emil Folea, deputat în Dicioșanmărtin, propune să punem în praxă virtuțile creștinești, dragostea și jertfa.

P. canonic Dr. Aloisiu Tăutu dela Oradea propune ca hotărârile aduse de adunarea generală a „Agru“-lui să se aducă la cunoștința tuturor gazetelor din țară și din străinătate. „Agru“-l să nu mai permită ca biserica unită să fie batjocorită de către autoritățile statului, iară căminurile ce trebuie să se ridice pentru studenții noștri să fie ajutate din fondul religios și al studenților, pe care-l folosește astăzi pe nedreptul statul.

Subsecretarul de stat dela Ministerul Muncii, dl *Dr. Valer Roman*, arată, printr-o foarte

frumoasă vorbire, că imoralitatea noastră este cauza crizei. Să mergem pe calea refacerii morale. Asta o putem face în două forme: de sus în jos și de jos în sus. De sus în jos așa ca să se aducă legi cât mai bune împotriva celor care fac nedreptăți și hoșii. Ce folos însă că păcătoșii fac legile și păcătoșii le și execută. De jos în sus se poate curma mai bine imoralitatea. Să ne creștem cât se poate de bine copiii și poporul. În Anglia nu se pot întâmpla imoralități ca la noi. Pentru că în Anglia poporul este foarte bine crescut și nu permite astfel de imoralități, acolo nu-și poate bate joc nimenea de popor. De aceea trebuie să ne învățăm poporul ca să nu sufere nici o imoralitate și nici o nedreptate, și să boteze pe aceia cari predică apă și beau vin. Aceasta însă poporul să nu o facă prin revoluție, că ordinea este lucrul de căpetenie, ci prin proteste cinștite, pe cari să le aducă numai decât la cunoștința celor de sus. Noi, membri „Agru“-lui, să ne legătuim aici că nu vom cere niciodată un lucru nedrept dela nici un funcționar de al statului și că nu vom face nici odată nici o nedreptate nimănui. În forma aceasta „Agru“-l va fi o armată care va lupta împotriva imoralității, și încă cu curaj și cu izbândă.

Inginerul Borda din Reșița spune că trebuie să fim oamenii rugăciunii și roagă pe Preasfințitul Arhiepiscop să facă tot ce le stă în putință ca credincioșii să câștige toate harurile împreunate cu anul sfânt. — Ce frumos e când unul inginer îi vine în minte o astfel de chestiune!

P. canonic Dr. Anton Gabor dela Iași reaggă Comitetul să nu-și uite de ziarele și revistele catolice din țară, căci fără ziare nu se poate face nimica.

Prof. Dr. Al. Borza dela universitatea din Cluj arată că s'a spus despre Banatul tuturor frumuseților naturale, despre acest cel mai bogat ținut românesc, că este cimitirul neamului românesc. Și cu drept cuvânt. D. Sa a vizitat institutul dlui Manoilă dela București institut care constată creșterea și scăderea numărului locuitorilor țării noastre, și a constatat că populația românească din Banat scade din an în an. Se spune că Banatul-i fruncea. Se pare însă ca Banatul-i fruncea tu-

„Foița UNIRII POPORULUI“

Leac pentru mueri

— Teatru popular în 2 acte —

Localizare de *A. Melin*

SCENA XIII

Cei de mai 'nainte. FĂNEL

Fănel: [și bagă capul prin crepătura ușii și strigă] Mămuoa, mămuoa, hai că dă laptele în foc!

Lunguleasa: Bată-te potopu copil, să te bată. Pleacă la foc, ce cauți aici? Du-te că viu! Iar tu, nătărăule, du lada înapoi ș'om vedea ce-om face. [Lunguleasa iasă după copil, iar Pătru intră cu lada. Se aude șgomot mare. A scăpat lada].

SCENA XIV

La început scena-i goală. PĂTRU și MOȘ GHEORGE

Moș Gheorghe: [din lăuntru]. Cine-i? Ce se întâmplă aici?

Pătru [tot din lăuntru]: Eu sunt tată, am vrut să văd ce mai faci și prim întunec m'am împiedecat de lada.

Moș Gheorghe: Mă furase somnul ș'am

ațipit. Așa-i la bătrânețe, nu știi când ești treaz, când ațipești.

Pătru: Apriad lampa acuzi. Ori mai bine să ieșim la noi, că-i lumină. Adă mâna...

Moș Gheorghe: [intrând]: Aici nu vin busuros, că noru-mea nu mă vede cu ochi buni. Și azi m'a luat cu mătura. Nici la tine nu prea am miță, că și tu cam josi în ciur de gura ei.

Pătru: Asta-i cam așa, tată dragă. Dar ce să-i fac? E cam fuiază un pic. Ii cătănează, fie-o focu. Răd și eu destule. Șezi aici, tată, îți aduc și pipa de dincolo. [Iese].

SCENA XV

Cei de mai 'nainte. FĂNEL

Fănel: Moș-Cocoloș, bună seara la Dumneavoastră! Bună seara! Și te-aș întreba o vorbă Moș-Cocoloș. Dumneata știi povestea lui Cocoș-Roșu?

Moș Gheorghe: Să crești mare, dragu moșului, Azi nu te-am văzut de loc! Pe unde mi-ai umblat voinicule? [Ii îmbrățișează].

Fănel: Spune-mi, moșule, știi povestea lui Cocoș-Roșu?

Moș Gheorghe: Uite, n'o știu!

Fănel: N'o știi?

Moș Gheorghe: Nu.

Fănel: Atunci spune-mi ce ai în lada de acolo? Am auzit că ai bani mulți-mulți. Poți

soperi o gură cu miiile. Când mori, cui îi lași moșule?

Moș Gheorghe: Ehei, voinicule, dar tu de unde știi asemenea povești?

Fănel: Știu că ai bani în ladă.

Moș Gheorghe [intristat]: Lasă banii dragu' moșului ca destul vai fac la cei mari. Tu uite, ici, dă o parolă!

Fănel: Dă-mi un leu și fac parolă!

Pătru: Fii cuminte Fănel, nu cere bani dela moșu. Fă parolă și pupă mâna!

Fănel: Săru' mâna moșule. [Bate palma, pune și cotu mâinii și sărută mâna]. Leu nu-mi dai? [Văzând că nu capătă, drămboaică buzele și pleacă spre ușă, în care se ivește mamă-sa]. Nu mi-a dat leu. [Amândoi ies].

Pătru [șade]: Azi au umblat mulți pe la noi, tată.

Moș Gheorghe: Oameni necăjiți și eu poveri. Mai aștept pe primarul și pe secretarul. Trebuie să pice acuzi.

Pătru: Primarul și secretarul? De ce să vie? Ai vre-o daravelă? Ori vre-o plânsoare?

Moș Gheorghe: Aș putea face și plânsoare după câte trag și sufăr. Hăi, hăi, dragu tatii, rău se învârte roata pe la casa asta. Te-a îmbrobodit muerea ca pe-o ciuhă și te duce de nas ca pe urs! Nora asta a mea, nu-mi place. Calcă jândărește și tu n'ai putere de spinarea ei. Vă roade lăcomia și nu vă

turoi blăstămățiilor, pentru că Banatu-l acela care omoară copiii încă în pânțele mamelor, ca să aibă cât mai multă moșie și să trăiască cât mai bine și să moștenească moșia întreagă dela părinți. Au căutat toți binevoitorii neamului să vindece Banatul de această boală grozavă, dar n'au putut, nici doctorii, nici prefeții, nici advocații, nici judecătorii, nici miniștri. Ceeace n'au putut și nu pot face toți aceștia, vor putea face preoții, cu ajutorul lui Dumnezeu și a bisericii catolice, care, prin harurile ce se revarsă din sfintele sacrameinte ale pocăinței, euharistiei și căsătoriei, este singura chemată să-i vindece pe Bănățeni de această grozavă fărădelege, de acest îngrozitor păcat, strigător la ceruri după răzbunare. Pe lucru deci, biserica, ajutată de „Agru“, ne va mântui!

Di Dr. Aristotel Banciu, docent universitar la București, arată, ce mare lipsă are biserica noastră de o catedrală cât mai pompoasă la București. Pentru ridicarea acesteia însă trebuiesc cel puțin 50—60 milioane Lei.

Ilustritatea Sa pâr. prepozit Iacob Popa dela Blaj spune că Mitropolitul Blajului de mult este convins de această mare lipsă. De aceea a trimis liste de subscripție tuturor cărturarilor români uniți din țară, rugându-i să-și dea obolul pentru zidirea de biserici în diferitele orașe din Vechiul Regat. Sf. Petru la Roma s'a așezat ca să propovăduiască evanghelia Domnului. Să mergem și noi în capitala țării și de acolo să propovăduim învățăturile bisericii noastre.

Ilustritatea Sa pâr. canonic Dr. Ioan Bălan dela Blaj a arătat că această catedrală trebuie să se zidească din obolul tuturor Românilor uniți din România întregită. Bucureștii, fiind capitala României întregite și inima țării, și Românii uniți trebuie să-și aibe acolo catedrala lor. Prin aceasta vom arăta lumii întregi că noi de fapt Bucureștii îl recunoaștem de inimă a Țării Românești. Va fi așadar această catedrală totdeodată și un protest împotriva revizionistilor unguri.

Pâr. canonic Ion Agârbiceanu propune să se rezerve o parte din paginile „Buletinului Agrului“ pentru publicarea de poezii, nuvele, piese teatrale religioase, conferințe populare, cântări religioase acomodate pentru șezătorile

„Agru“-lui dela sate. Totdeodată aduce la cunoștința congresului că dl Dr. Băltescu din Lugoj a pus la dispoziția Comitetului 5000 Lei; iară dl Dr. Aristotel Banciu din București 2000, pentru premlerea celor mai bune piese populare religioase.

Pâr. Dr. Titu Berinde din Sighetul Maramureșului spune că cele 8000 de suflete greco-catolice din Sighet n'au primit pentru parohia lor prin reforma agrară nici un petec de pământ, pe când parohia ortodoxă din Sighet, care numără abia 385 de ortodocși, a primit, atât pământul cel mai bun și cel mai ales, cât și pădure clasa întâie. Se poate o mai mare nedreptate decât aceasta? De când le este patria unora mămă țară altora ciură? Anul trecut dl comandant al garnizoanei Sighet a dat poruncă aspră ca nici un ofițer să nu cuteze a lua de soție fată gr.-cat., iară dacă totuși ar avea legături de dragoste cu fete unite, acelea vor trebui să treacă mai întâi la ortodoxie și numai după aceea se pot mărita după ofițeri. Așadar noi uniții suntem considerați de dl comandant al garnizoanei Sighet drept oameni spurcați.

Pâr. profesor Dr. Titu Mălatu dela Cluj adaugă la aceasta un caz interesant dela Oradea. Acolo un ofițer ortodox a luat de soție o fată unită și și-a botezat copiii, conform reversalului dat, în religia greco-catolică. Auzind episcopul ortodox Roman Ciorogariu, a trimis la el doi preoți ortodocși cari să-l ia la răspundere pentru că a îndrăznit s'o facă aceasta, luând cu el proces verbal. Ofițerul le-a răspuns: soția-mi e unită și deci catolică, ea le spune la copilași: dragii mei catolici. Eu sunt grec și le zic copiilor: dragii mei greci. Iată cum au ajuns copiii mei greco-catolici. Spuneți i apoi Preașfințitului Ciorogariu că, până atunci până voi fi convins că biserica unită este biserica adevărată, copiii mei unii vor rămânea, ori îi place Preașfințiel Sale ori nu. Convingă-mă despre adevărata biserica ortodoxă și-i voi face ortodocși. Noi uniții suntem tot atât de români ca și frații ortodocși, ba poate mai români. La noi toți preoții slujesc numai românește, în Basarabia mai sunt și acuma destui cari slujesc rusește, iar în Bucovina cari slujesc în limba ruteană. Totuși ei primesc leafă mai mare decât preoții noștri.

Se primește raportul comisiunii de veri-

ficare a raportului general, pe urmă și acela al comisiunii de verificare a gestiunii casei-rului, raportor fiind pâr. canonic Zugravu dela Lugoj.

A urmat apoi o frumoasă conferință a dlui avocat Dr. Valer Hetco din Vinga despre „Intelectuali și credință“, arătând, cât de insuflețiți sunt în alte țări cărturarii sau intelectuali, cum se mai numesc, și cât de mult în la credință. Și la noi au început a se trezi, dar încă mult le trebuie până îl vor ajunge pe acela.

Cu aceasta ședința s'a închis.

La orele 7 a început *vecernia* slujită de pâr. canonic Marlanescu dela Lugoj. La *vecernia* a cântat vestitul cor al pâr. profesor Francis Hubic dela Oradea. După *vecernia* pâr. profesor Dr. Titu Mălatu a ținut o frumoasă predică despre credință și despre puterea credinței. Predica, deși a ținut mai bine de o oră, a fost ascultată și urmărită cu mare interes de numerosul public care umplea catedrala.

Sosirea episcopilor

La orele 7 și 45 au sosit în gara Lugoj, venind dela Oradea, Preașfinții Arhieriei. Gara era plină de lumea multă care le eșise întru întâmpinare. Iată că sosește și episcopul Lugojului și dlul miniștri Dr. Valer Pop și Dr. Valer Roman, ca să dea arhieriei oaspeți cinstea cuvenită unor principi ai bisericii. La ceasul fix trenul sosește în gară. Mai întâi coboară I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu al Orăzii, apoi P. S. Sa Dr. Iuliu Hosu al Clujului și Gherlei, P. S. Sa Dr. Pacha episcopul romano-catolic dela Timișoara, P. S. Sa Dr. Fiedler episcopul rom.-cat. dela Satu Mare și pe urmă P. S. Sa Dr. Alexandru Rusu dela Bala Mare.

Vorbește foarte frumos dl ministru Dr. Valeriu Roman spunând că noi, filii veacului al XX-lea, sortiți mizeriei și trecuți prin toate greutățile vieții, ne sbatem din răsuperi în lupta vieții. Este cu neputință să biruim toate greutățile acestei vieți. Și atunci, asemenea copilului care se agață de sânul mamei sale, ne îndreptăm și noi, cu toată nădejdea, spre maica noastră scumpă, biserica. Iară biserica ne arată cu mâna spre Dumnezeu, spunând că acolo e singura noastră nădejde. Slujitorii lui

mai satură Cel de sus. Voi n'aveți duminică, n'aveți biserică, nu dați o prescură. Nu aprindeți o lumânare de sufletele morților. Trăiți ea niște păgăsi. Uite, strigați și copilul. Ați vârit și în sufletul lui lăcomia bazeului. O să vă bată Dumnezeu. Biata mama-ta, dacă ar fi aici și-ar vedea ce este la casa asta, ar muri a doua oră. Păcat ce faceți, fiule, păcat..!

SCENA XVI

Cei de mai înainte. PRIMARUL și SECRETARUL

Primarul: Poftesc sănătate, Moș Gheorghe! Am aflat că ne dorești și iată am venit. Cu ce-am putea să te slujărim?

Moș Gheorghe: Cu bine, primarule! Te-am dorit și mulțămită c'ai ostenit. Aș avea să-ți dau o hârtoabă veche, de când purtam și eu slujba satului. S'a răstăcit prin lada mea. Am și seos-o și o aduc îndată [iese].

Pătru: Până atunci poftim ședeați la noi. Domnule primar, domnule secretar, poftim, poftim.

Secretarul: Nu te-am văzut azi la consiliu, Petre. Și s'ar fi căzut.

Pătru: Păi n'am venit că n'am putut. Am adus niște nutreț la vite și m'am gătit și de moară.

Primarul: De lucru se găsește la toată casa, dar și trebile comunei trebuiesc implinite. Ș'acolo se cer oameni.

Moș Gheorghe [intră]: Iacă hârta. E o învoială veche cu pășunea. De-o fi căutare, s'o aveți. Are putere și azi. Poftim. [Primarul o despătură și o petrece cu ochii]. Și aș mai avea un pic de daraveit cu dumneavoastră, dacă nu va fi cu povară. Petre, cheamă-ți și nevasta, să fie și ea față, că și ea-i a noastră. Am de spus un cuvânt de om bătrân, care cine știe câte zile mai face umbră pământului!

Pătru: [merge la ușă și strigă pe Lunguleasa]. Vârvaro, Vârvară ia vină încoace, că ne cheamă bătrânul!

SCENA XVII

Cei de mai înainte. LUNGULEASA

Moș Gheorghe: Să știți, oameni buni, și să știți și tu Petre, fiul meu, cu Vârvara împreună, că în lada de colea, de lângă pat, am un testament, scris, iscalit și pecetluit gata, despre un pic de avere ce-am mai găsit la casa mea. Scrisoarea cu ladă cu tot, o dau în grija dumneavoastră, primarule, ca oameni ai legii, să aveți bunătate să o duceți la casa satului și s'o păziți acolo. Testamentu sună pe numele lui Pătru, singurul meu copil, iar el de-o afla cu cale, i-o face parte și Vârvarii, noru-mea. Până trăiesc însă, testamentul nu se deschide. Să zacă încuiat la primărie, sub paza legii. Mult n'am să mai trăiesc, că s' slab și sfârșit. Azi mâne s'o îndura Cel de sus

și m'o culege de pe lume. Să mă duc la baba mea săraca... Iar acum v'aș ruga, să mergem să pecetluim și lada.

Lunguleasa: Petre, Petre, omule, pofteste pe dumneailor, pe oamenii legii, să rămâie cu noi, la un scaun de hodină, la o mâncărică. Scoatem ș'un cofeal de udătură. [Către Moș Gheorghe]. Tătucule dragă, ce să fac de cină? Am tot ce vă pofteste inima. Și'ndată fac o masă ca la niște fațe înalte. Am să tai rața cea grasă. Și desfac și butoiușu cu murături, cum îți plăcea dnmitale, tătucă dragă...

Moș Gheorghe: Fă cum te-o trage inima. [Bărbații ies].

SCENA XVIII

LUNGULEASA. NUȚA

Nuța: [intră înspăimântată]. Cumătră, cumătră dragă, au înhățat-o! O duceau jandarmii dealungul satului. Poznă mare! Ș'am fugit să-ți spui, că eu nu știu nimic. Nu și-am dat nimic. Tăgăduiesc până la moarte. Nimic, nimic! [iese precum a venit].

Lunguleasa: Nuță, Nuță, pentru Dumnezeu, ce-i, ce s'a întâmplat? Stai, stai... [fuge după Nuța].

(Va urma).

— Cortina —

Dumnezeu fiind Preasfințite Voastre, spre Preasfințite Voastre ne îndreptăm, ca să ne arătați calea binelui, calea cinstei și a omniei. Fiți bineveniți în mijlocul nostru.

I-a răspuns I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu al Orăzii, arătând, cât bine a făcut „Agru“-l în acești cinci ani de existență. Să ne ținem de „Agru“ și vom fi fericiți!

Ziua a treia

Înainte de a arăta cele ce s'au întâmplat în ziua aceasta, să vedem, cum este zugrăvită

Catedrala din Lugoj

Pot să spun, fără de teama de a mi-se putea contrazice, că această catedrală este astăzi, dintre bisericile mai noi, cea mai frumoasă zugrăvită biserică românească din țară. A zugrăvit-o profesorul Simonescu dela liceul din Lugoj. Cheltulala de 1 milion și jumătate a suportat-o în întregime P. S. Sa episcopul Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului. Pictorul Simonescu a lucrat la ea mai bine de doi ani. Și a lucrat cu atâta dragoste, cu atâta migăleală, cu atâta pricepere și desăvârșire, încât toți câți au văzut-o au rămas încantați de ea. Nu numai domni miniștri, ci chiar și însuși Malestatea Sa Regele o admira într'una. În catedrala din Lugoj să mergi cu tihnă, să te așezi într'un scaun și să privești pictura două-trei ceasuri, abia atunci vei înțelege-o și vei admira-o în întregime. Fiecare colțșor îți dă de gândit, și icoanele atâta sunt de vii și de calde, atâta sunt de atrăgătoare, încât nu îți mai vine să-ți leal ochii de pe ele. Trei zile le-am privit și par'că nici acuma nu le-am văzut bine și amănunțit pe toate. Icoanele acelea vor fi din an în an tot mai prețioase și cu cât va trece vreme mai multă, cu atât vor fi mai prețioase, și lumea va admira tot mai mult, atât pe pictorul, cât și pe episcopul care l-a ales și l-a făcut să-și verse întreg sufletul în acele icoane.

Sfânta liturghie

s'a început la orele 9. S'au îmbrăcat toți patru arhierii, apoi zece canonici, din fiecare dieceză câte doi, patru diaconi, toți aceștia îmbrăcați în hainele frumoase și pe o formă ale episcopiei de Oradea. Iată că nu peste mult sosesc și episcopii romano catolici. Preasfințite Lor Mihai Robu al Iașilor, Pacha al Timișoarei, Fiedler al Satului Mare, prelații Zombori reprezentând pe arhiepiscopul și mitropolitul romano catolic al Bucureștilor și Fehér trimisul episcopului romano catolic al Alba-Iuliei. Toți îmbrăcați în reverenți roșii, purtând peste ele câte un stihar (cămașă) alb, peste acesta un fel de mandie de mătăasă roșie cu șlepu (coada) de câte 2 metri, pe umeri câte un guler de hermelină albă, pe care strălucea lanțul și crucea de aur.

Ordinea în catedrală o țin teologii, având peste reverenți stihare albe. În jurul catedralei era locul liber, toate străzile ce duc spre gară erau libere, pe trottoare stăteau vreo 30 de mii de oameni, pe după cordoanele trase de soldați și de pompieri. Ușile catedrale erau zăvorșite, ofițeri de poliție le păzeau și nu lăsau să intre pe nimenea dacă nu avea bilet. În marea lor dragoste față de oaspeți, Lugojenii nu s'au îngrijit să le dea și oaspeților vreun bilet, iară când am făcut atent pe un Lugojan că un protopop bătrân, cu 6 decorații pe piept, nu poate intra în catedrală, mi-a răspuns: „treaba lui“.

Până la evanghelle a cântat corul „Lira“ dela Lugoj, sub conducerea profesorului Bacău. Dela evanghelle până la „Cuvine-se“ corul Reuniunii Corale gr. cat. dela Cluj, de sub conducerea dlui profesor Caranica și de sub prezența dlui profesor universitar Borza.

Dela „Cuvine-se“ și până la sfârșitul liturghiei a cântat corul împreună cu orchestră al profesorului Francisc Hubic dela Oradea. Toate trei corurile au cântat foarte frumos, Mai mult mi-au plăcut însă cel dela Cluj și dela Oradea. Cel dela Cluj a avut soliști minunați, pe dl Iarotzky și pe dna Ducu dela opera din Cluj precum și pe dl Dr. Ciurdar, cari ne-au pus în uimire cu glasurile lor. Corul păr. Hubic a fost acompaniat de orchestră, ceace a plăcut mult publicului ales din catedrală.

Îndată după evanghelle s'au auzit strigătele de „ura“ și „trăiască“ ale mulțimei. Semn că Malestatea Sa Regele trecea în spre biserică ortodoxă, unde-l aștepta P. S. Sa Lăzărescu, al Caransebeșului, arătându-l, în vorbirea de bun sosît, că singură biserică ortodoxă este dominantă și atât de națională. Interesant e că ortodocșii nu s'au putut suferi să nu-l ducă pe Malestatea Sa Regele și la biserică lor, atunci când a venit să lea parte la binecuvântarea catedralei unite. Au voit să-și arete și prin aceasta ura pe care ne-o poartă. După o scurtă slujbă Malestatea Sa a venit, pe jos, la catedrala unită, unde, întrerupându-se sf. liturghie după „Cari pe Heruvimi“, a fost așteptat la ușă de înaltul cler. La 10 ore și 35 minute Malestatea Sa își face intrarea. Îl urmează Domnul ministru președinte Tătărescu, dnii miniștri Inculeș dela interne, Angelescu dela instrucție, Lapedatu dela culte, Dr. Valer Pop ministru de stat, Dr. Valer Roman subsecretar de stat la muncă și sănătate, și Mitiță Constantinescu subsecretar de stat la finanțe. Dnii general Hasievici mareșalul palatului, Mocsony mareștru de vânătoare, aghiotanții regali comandor Fundățeanu și Râmnicănu. Malestatea Sa era îmbrăcat în uniformă de general al regimentului grăniceresc de gardă din Caransebeș, având marele cordon al ordinului Ferdinand I.

După ce a fost adus la tronul episcopesc din catedrală, P. S. Sa episcopul Alexandru al Lugojului îl salută prin o scurtă dar mult cuprinzătoare vorbire și apoi se continuă sf. liturghie, în cursul căreia Malestatea Sa a stat tot timpul în picioare.

Procesiunea

La sfârșitul sf. liturghiei a urmat procesiunea cu sf. Euharistie. Înainte mergea un teolog purtând sf. cruce, după el 12 teologi purtând ripide, apoi 60 copilași și 60 copilite îmbrăcați în port național, 100 fete în haine albe, 30 teologi în stihare, 120 preoți în odăjdii, prelații romano-catolici, cei trei episcopi romano catolici după fiecare câte un preot în stihar alb, 3 episcopi de al noștri în odăjdii, după fiecare câte un teolog în stihar alb, I. P. S. Sa Valeriu Traian al Orăzii purtând sf. cuminecătură sub baldahin (un fel de acoperiș de barșon roșu care atârna de patru ruzi) purtat de patru teologi în stihare albe, Malestatea Sa Regele Carol II sub baldahinul purtat de dnii ministru Valer Pop și Valer Roman deputat dr. Lobonțiu și profesor Dr. Borza, apoi membrii guvernului, aghiotanții regali, în alții ofițeri și publicul ales. Înainte mergea orchestra militară cântând cântări bisericesti.

Se spune că însuși Malestatea Sa Regele s'ar fi exprimat că la o procesiune religioasă atât de frumoasă ca aceasta n'a luat parte de când e.

Procesiunea a străbătut mai multe străzi, a înconjurat catedrala și apoi a intrat din nou în catedrală.

Malestatea Sa s'a dus apoi cu automobilul la vagon, s'a îmbrăcat în altă uniformă ca să poată lua parte la

banchetul

oferit de județ la prefectură. Interesant e că la acest banchet n'au fost chemați nici cano-

nicul bătrân și meritos Ștefan Roșianu, și nici canonicul Ioan Moldovan dela Blaj, în schimb atâția alții, mai puțin merituși, au fost poștiți. La friptură Domnul ministru Valer Pop l-a salutată pe Malestatea sa, printr'o aleasă vorbire, la care Malestatea Sa a răspuns spunând că în zilele prin care trecem și trece lumea întreagă astăzi, singurul lucru care rămâne veșnic și neperit este credința fidelă în religia pe care o ai. Eu sunt ortodox dar sunt suveranul unei țări în care sălășluiesc și cetățeni de alte confesiuni. *Sunt hotărît — și toți pot conta pe sprijinul meu — să protejesc cu aceeași credință și aceeași dragoste pe toți acei cari vor fi cinstiți credincioși ai bisericii lor.* Și în această înălțătoare sărbătoare sufletească, permiteți-Mi să ridic paharul Meu pentru sufletul unic al poporului român.

Intrecerea de coruri

Între orele 5 și 7 s'a făcut în sala teatrului orășănesc întrecerea de coruri țărănești, la care a luat parte și Malestatea Sa Regele. A început corul Lira dela Lugoj cu „Trăiască Regele“, au cântat apoi fiecare câte o cântare, pe rând, corurile de prin satele bănățene. Pagubă că cele mai multe au cântat cântări domnești, în loc să fi cântat doine, cântece și jocuri populare. La ora 6 Malestatea Sa a plecat la gară, urmat de membri guvernului.

Ședința festivă

a început la orele 7 seara cu „Împărate Ceresc“ cântat ca la Blaj. I. P. S. Sa Valeriu Traian al Orăzii își citește apoi cuvântarea de deschidere, în care arată, cât bine a făcut „Agru“-l în cei 5 ani de existență. Urmarea a fost că în al cincilea an a luat parte, la procesiunea euharistică, însuși Malestatea Sa Regele Carol II. Ca să poată însă progresa, „Agru“-l are lipsă, ca și biserică, de jertfe credincioșilor. Iar' aceste jertfe se făceau în Legea Veche, dând fiecare credincios zeceulală, adică a zecea parte din tot ceace câștiga. Până atunci până nu vom introduce și noi zeceulala, nu vom putea progresa, pentru că Dumnezeu numai acelora le ajută cari știu și ei jertfi pentru cele ce sunt ale lui Dumnezeu. Dând apoi binecuvântare arhierască, deschide ședința festivă.

Dl ministru Valer Pop spune, ce frumoasă cuvântare a rostit Malestatea Sa Regele la banchet și cât a fost de încântat de cele văzute la Lugoj. Arată apoi că trebuie să părăsim vechiul fel de a ne crește tinerimea, trebuie să ni-o creștem în credință, altfel ne prăpădim.

Secretarul general, dl Dr. Augustin Popa citește adresa I. P. S. Sale Mitropolitului dela Blaj.

P. S. Sa episcopul romano catolic Pacha al Timișoarei vorbește despre legăturile pe cari le-au avut totdeauna episcopii de Timișoara cu cei dela Lugoj și cum s'au ajutat unii pe alții. A vorbit românește.

Se trimite apoi câte o telegramă Preafericitului Părinte dela Roma și Maiestății Sale Regelui Carol II.

Dl Dr. Gyárfás Elemér, ca președintele Asociației Catolice Maghiare din România, salută congresul într'o românească frumoasă și-și arată nădejdea că cele două biserici surori se vor ajuta împrumutat.

P. S. Sa Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului mulțumește că s'a ținut congresul „Agru“-lui la Lugoj. Arată ce frumos au succedat aceste sărbători, și cum prin ele am cucerit inimile multora. Nici nu vrem noi să cucerim altfel. Nu prin ură și zavistie, ci prin muncă,

cinste și omenie prin vrednicia și morala noastră. Este întâia oră când se întrunește întreg episcopatul catolic la o ședință festivă. Salutată apoi pe dl. ministru Dr. Valer Pop.

Dna Emilia Hopârtean dela Blaj salută congresul în numele Reuniunilor Mariane reunite într-o singură federală.

Studentul Dănilă salută în numele Astrului, adică a Asociației Studenților Români Uniți.

Dna Hopârtean anunță că Reuniunile Mariane s'au unit toate și s'au întovărășit cu „Agru“-l. Prezidentă a federației acesteia a fost aleasă cu aclamație dna Livia Dr. Boilă dela Cluj.

Dl. profesor universitar Dr. Alexandru Borza dela Cluj raportează că și toate corurile greco-catolice s'au unit într-o federală, și s'au întovărășit cu „Agru“-l. Un comitet în frunte cu p. canonic Dr. Victor Macaveiu dela Blaj, va avea să facă statutele noii federații.

P. canonic Dr. Aloisiu Tăutu dela Oradea citește apoi

proiectul de rezoluție

prin care 1., se ia act de activitatea de până acuma a „Agru“-lui, 2., cere ca la serbările naționale biserica unită să aibă aceleași drepturi ca și biserica ortodoxă, adică autoritățile să ia parte la amândouă bisericile, 2., la începutul și sfârșitul anului școlar să nu se facă slujbă numai în bisericile ortodoxe, ci copiii uniți să ia parte la slujba lor, iară cei ortodocși la cea ortodoxă, 4., învățătorii numiți în comunele greco-catolice să aibă și diplome de cantor, 5., propune ca scrierile imorale să fie boicotate, 6., să se zidească căminuri pentru studenții uniți mai ales la București, 7., averile fondului religios catolic să nu le folosească statul ci bisericile catolice, 8., să se zidească o catedrală unită la București, 9., să aibă și uniții confesori (preoți) militari după numărul sufletelor, nu ortodocși 14 iar uniții 1 zi: unul, 10., statul să ajute preoții cari fac apostolle românească în Secuime, 11., protestează împotriva gândului de a se aduce o lege care să dea voie ca mamele ticăloase să-și poată omori copilași încă fiind în pân-tece, 12., cere ca presa să fie sprijinită, 13., mulțumește Regelui că a luat parte la serbări.

Îndată după aceasta se face alegerea noului comitet. Președinte se alege, cu mare aclamație, Domnul ministru Dr. Valer Pop, secretar general dl. Dr. Augustin Popa dela Blaj, casier general dl. Emil Birtolon dela Cluj. Interesant e că între cei 24 de membri din comitet n'a fost ales nici un Blăjan. Numai în comitetul de cenzori au încăput cu mare greu doi mireni Blăjeni.

Congresul s'a încheiat cu „Cuvine-se cu adevărat“ cântat ca la Blaj.

Amintim că din Blaj au fost de față la serbările din Lugoj, următorii:

Rev. Iacob Popa, Rev. Dr. Ioan Bălan, Rev. Ștefan Roșian, Rev. Gheorghe Dănilă, Rev. Ioan Moldovan, Dna Emilia Hopârtean, profesorii Dr. Augustin Popa, Ștefan Pop, Iuliu Maior, Dr. Ioan Bian, Dr. Ioan Cristea, Dr. Ioan Suclu, Dr. Septimiu Todoran, Dr. Leon Sârbu, Dr. Virgil Balcau, Dumitru Neda, Celestin Cherebețiu, M. Stoilță, Gafton Iuoraș, N. Florea, Dșoarele Mărioara Olteanu și Ileana Sas, teologii Aurel Aldea, Augustin Hulea, Ioan Pența, Augustin Popa, Dumitru Selegean, Nicolae Bot, Nicolae Enea, Gheorghe Iancu, Emanoil Gâz, Nicolae Pepene, Teodor Tripșea, Aurel Aron, Augustin Sabău, Mihail Sabău, Gheorghe Jula, Sabu Mihăilescu, Nicolae Vescan, Gheorghe Stănea, Victor Crișan, Aurel Jidav, Simion Crișan, Alexandru Pop, Vasile Pop, Benedict Panaitescu și Emil Hetco.

Moartea regelui Alexandru al Serbiei

Când a pus piciorul pe pământul francez, a fost împușcat de un revoluționar

Marți seara, pe la ora 9, o știre fulgerătoare și cumplită a încremenit lângă aparatul de radio pe toți ascultătorii săi: *Regele Alexandru al Serbiei* a fost împușcat în Marsilia (un oraș lângă mare, în partea de sud a Franței). Lucrurile s'au petrecut astfel:

Regele Serbiei a fost invitat de către guvernul francez, să facă o vizită oficială Franței. La începutul săptămânii acesteia a și plecat, însoțit de suita sa, pe mare, cu vasul de război „Dubrovnik“. În portul Marsiliei, unde s'a oprit vaporul, erau, în așteptarea regelui, dd. L. Barthou și Pietri, miniștri francezi, precum și o mulțime mare de public. În mașină au luat loc Regele, cei doi miniștri și un general. În jurul automobilului regal, erau călări patru ofițeri superiori. În drum spre oraș, un bărbat a trecut peste cordonul soldaților, și în grabă s'a urcat pe treptele mașinei, trăgând mai multe gloanțe de revolver asupra regelui. Lovit în piept, aproape de inimă, Regele a murit câteva minute după aceea.

Gloanțele au ajuns și pe cei ce erau alături de el. L. Barthou, ministru de externe francez, a încetat din viață în urma rănilor primite. Ministrul Pietri și alte câteva persoane, au fost rănite. Unele mai grav, altele mai ușor.

După toate acestea putem spune că congresul „Agru“-lui a avut succese extraordinare. Urmează acuma ca nou alesul comitet să lucreze cu însuflețire și dragoste, ca „Agru“-l nostru să devină tot mai mare și mai tare și mai respectat chiar și de dușmanii noștri. În cei dintâi 5 ani „Agru“-l s'a înflințat, a trecut peste greutățile începutului, și-a câștigat un nume, care a impus chiar și Măiestății Sale Regelui. În cei 5 ani viitori „Agru“-l trebuie să lucreze mai puțin pentru cele vremelnice și, cât mai mult, pentru cele veșnice: pentru sfințirea membrilor, pentru scăparea și mântuirea celor slabi de inger. Membrii „Agru“-lui vor trebui să jertfească nu numai timp și putere, ci și bani și avere pentru întărirea „Agru“-lui și a bisericii noastre. Va trebui „Agru“-l să se îngrijească și de săraci, de servitoarele și servitorii dela orașe, de nenorocitele femei stricate, de muncitorii și ucenicii dela orașe, și, mai ales și înainte de toate, de gazete și reviste religioase cât mai bune și mai vrednice.

Numai în forma aceasta „Agru“-l va deveni ceea ce trebuie să devină, mare și puternic și temut și respectat chiar și de dușmanii lui cei mai înverșunați; un ajutor al bisericii și al preoșimii în greaua misiune de a mântui cât mai multe suflete și un organism viu și de mare viitor.

Dumnezeu să ajute!

Iuliu Maior

Cine a fost ucigașul

Ucigașul se numește Petrus Calemén, de 36 de ani, comerciant din Zagreb. El a intrat în Franța cu un pașaport eliberat la Zagreb.

După ce a tras gloanțele de revolver, ofițerul din jurul mașinei a ridicat sabia și i-a dat mai multe lovituri, doborându-l la pământ. Mulțimea a năvălit pe el și a fost bătut atât de crunt, încât după câteva minute a murit și el.

Durerea reginei Mărioara

Regina Mărioara, care este sora Regelui nostru, în acest timp era în tren spre Franța. Într-o gară i-s'a adus la cunoștință trista veste. Lovită de durere, n'a mai putut să-și continue călătoria până dimineața. Corpul regelui va fi adus în Serbia cu acelaș vapor cu care a plecat.

Regele Carol și moartea regelui Serbiei

Regele Alexandru era cumnat și pretin bun al Regelui nostru. Când a primit această tristă veste, M. Sa a izbucnit în hohote de plâns.

Noul rege al Serbiei

Guvernul țării vecine a ținut sfat, încă în seara morții, și a proclamat de rege al țării pe prințul moștenitor, care se va numi „Petru al II-lea“. Noul rege — care se afla la Londra — a plecat la Paris, de unde va merge la Marsilia ca să însoțească corpul neînsuflețit al tatălui său, în drum spre țară.

Grevă generală în Spania

În timpul din urmă, Spania a avut o schimbare de guvern în fruntea căruia a ajuns d. Lerroux. Felul în care s'a format guvernul a nemulțumit mult pe țărani și pe muncitori. În Spania de altfel, nemulțumirile continuă de ani de zile. Două grupări mari, de dreapta și de stânga, se ciocnesc mereu între ele și nu reușesc de loc să ajungă la o bună înțelegere.

De astă dată mișcarea a pornit din partea grupării zisă de stânga. Nemulțumiți de felul cum s'a alcătuit guvernul, toți membrii acestei grupări au declarat grevă generală. Lucrătorii nu s'au mai dus la lucru, ohelnerii au închis restaurantele, șoferii și-au încuiat automobilele și brutarii, brutăriile. Aceasta a fost în noaptea de 5 spre 6 l. c.

Mișcarea grevistă a început apoi să se schimbe într-una revoluționară. Membrii grupării de stânga au început să ocupe cu forța băncile, căile ferate, posta, telefonul, telegrafii, și acolo unde puteau, puneau mâna pe putere, în

fruntea instituțiilor punând membrii de ai lor.

Guvernul a început, cu armata și cu poliția, să potolească furia greviștilor. Câteva zile gloanțele au ciuruit trupuri și de o parte și de alta. Greviștii au declarat o provincie a țării, Catalonia, de independentă, au scos-o adecă de sub ascultarea guvernului, și i-au pus în frunte un guvern nou, dintr'ei lor.

În timpul luptelor, greviștii au tras cu armele chiar și în locuința primului ministru. Numărul morților, până duminică dimineața, a fost de 200 și 700 răniți. Între morți se află și un general și mai mulți ofițeri superiori.

În primele zile ale grevei, toată lumea aștepta cu nerăbdare să vadă de partea cui va fi biruința, de partea guvernului sau a greviștilor. Astăzi lucrurile s'au lămurit puțin. Cu toate că greva continuă încă în multe părți din țară, guvernul e stăpân pe situație. Provincia Catalonia, care s'a declarat independentă, a fost supusă. Membrii guvernului său au fost arestați. Cei mai mulți dintre greviști însă, au fugit, parte peste graniță, chiar și în Africa, parte s'au retras în munți. Șeful lor n'a putut fi prins.

Când încheiem aceste rânduri, guvernul crede că în curând va face liniște deplină în Spania.

Di Titulescu a sosit în țară

Ne-am despărțit de viața politică, săptămâna trecută, tocmai în momentul formării noului guvern. Am spus atunci că guvernul s'a format fără di Titulescu, fostul ministru de externe, care, cu toată stăruința dlui primministru Tătăreanu, n'a voit să-și dea învoirea de a intra în guvern, ci a spus că va veni în țară unde vor putea sta de vorbă.

Dsa a și sosit la începutul săptămânii acesteia. Imediat a avut o audiență la M. Sa Regele și, după aceea, o întrevedere cu d. Tătăreanu. Acesta i-a propus ca să intre în guvern. La propunerea dsale, a spus că va răspunde că primește sau nu, miercuri dimineața. Între timp, s'a produs evenimentele din Marsilia. La auzul acestor vești, d. Titulescu a primit să intre în guvern și a și depus imediat jurământul. Așa că lista guvernului, pe care am publicat-o în numărul trecut, se completează cu d. N. Titulescu ca ministru de externe.

Ce fac partidele politice

Partidul național-țărănesc e în așteptare. A terminat noul program pe care îl va supune aprobării congresului general, până la întrunirea căruia își vede fiecare de afacerile lui. D. Mihalache va pleca în Italia, d. Maniu e bolnav la Bădăcin, iar d. Vaida se odihnește la Cluj.

În noul program, acest partid a introdus un punct nou: „statul țărănesc”, care s'a născut din gândul dlui Mihalache cel cu cămașă și cu ițari dela țară. Ce-o fi asta, vom ști noi cu deamănuntul la congresul partidului.

Partidul dlui Gheorghe Brătianu, a ținut, chiar sub președinția dsale, o mare adunare politică la Chișinău, în

ziua de 7 l. c. S'au ținut cuvântări, din partea membrilor locali și străini, iar la urmă a vorbit d. Gheorghe Brătianu.

Dsa s'a ocupat de actele guvernului, mai ales de starea de asediu și de cenzură, pe cari le-a atacat rău de tot.

S'a mai ocupat apoi de viitor și a îndemnat pe membrii săi să fie gata în fiecare moment, căci se apropie ceasul schimbării guvernului, care nu poate fi înlocuit decât cu partidul georgist.

Tot în aceea zi s'a ținut, la București, adunarea Comitetului Central al „Uniunii Agrare”, de sub președinția dlui O. Argetoianu. În această adunare s'a discutat chestiunea creditului și în legătură cu aceasta s'au criticat bugetul și activitatea guvernului.

D. Gregoriu Iunian încă a ținut o întrunire cu membrii partidului său la Giurgiu. Dsa s'a năpustit mai înverșunat decât toți ceilalți asupra guvernului, pe care l-a criticat mai ales pentru felul cum încasează dările dela oameni, luându-le scaune, mese, haine și tot ce găsește în casa țaranului.

După cum se vede, viața politică a început să se miște. Căci ne apropiem pe zi ce trece de deschiderea parlamentului, când, de obicei, „se numără bobocii”.

Din Teiuș

Societatea culturală „Mureș”, care numără în sânul ei tot ce e de frunte în Teiuș, a început o acțiune de răspândire a culturii la sate. Di director Ioan Lucaci, noul președinte, este un cărmulțor priceput, care știe să îndemne tineretul din comună la muncă rodnică și folositoare.

Astfel această societate a trimis o echipă de tineri în comunele Meșcreac și Leorinț în ziua de 23 Sept. a. c. Unde au aranjat șezători culturale foarte reușite. În comuna Meșcreac, părintele I. Tuluș, la începutul șezătorii, explică oamenilor gândurile cari l-au adus pe acoști tineri cărturari în comună. Urmează apoi desfășurarea programului: 1. „Rostul școlii în viață”, conferință ținută de p. M. Socaciu, 2. Punct de vioară executat de Di N. Repede, 3. Declamare de Dș. M. Ceuca, 4. „Izvoare de existență”, conferință de Di inv. S. Neagoe, 5. Dș. B. Bedeleanu cântă câteva doine, 6. Di I. Bretoiu, stud. în drept, termină programul cu câteva puncte muzicale bine reușite.

Cu același program și în aceeași zi, au plecat în comuna vecină, Leorinț. Sala școlii era plină până în ușă, de oameni, cari au ascultat cu multă plăcere desfășurarea programului, după care Di inv. Nițescu, laudă jertfa și avântul acestor tineri, cari se coboară în mijlocul sătenilor pentru a le procura câteva clipe de plăcere.

Duminică 30 Sept. au fost în comuna Coșlariu, unde au fost primiți, ca și'n celelalte comune, cu multă bucurie. Programul a fost completat cu câteva cântece noi de Dș. inv. M. Dobrotă. La urmă Di inv. Rusu explică sătenilor rostul și însemnătatea șezătorilor culturale. Tinerii din Teiuș, au dat cu fapta lor, o frumoasă pildă.

Correspondent

Răzbunarea unei femei. O femeie dintr'un sat din Basarabia a fost părăsită de ibovnicul ei, care voia să se însoare cu alta. Drept răzbunare, femeia a dat foc satului. Au ars 25 de case.

M. Sa Regele la Sibiu. Sâmbătă, în 6 l. c., s'a pus piatra fundamentală a Școlii Normale din Sibiu. La această solemnitate a luat parte, pe lângă mult public, mai ales învățătorii, și M. Sa Regele împreună cu d. prim-ministru Tătăreanu.

M. Sa Elena și femeile române. M. Sa Elena se află în străinătate, la Florența. De acolo însă, de departe, se interesează de activitatea femeilor române. În timpul din urmă, dna Ella Negruzzi s'a prezentat la M. Sa, și i-a făcut o expunere a chestiunilor cari preocupă pe femeile române.

Faptă vrednică de laudă. Di Gregoriu Mercean, subșef de lucrări la Societatea „Astra” din Ploiești, fiind înalțat (avansat) în slujbă, în loc să-și petreacă cu prietenii, a mers la biserică și a spus p. Alexandru Oltean că, drept mulțămintă lui Dumnezeu pentru că i-a ajutat să înainteze în slujbă și leafă, plătește două abonamente la „Unirea Poporului” pentru doi inși pe cari ni-l va numi D-Sa. — Iată o faptă vrednică de laudă și care se laudă dela sine.

S'a schimbat mersul trenurilor. Începând cu ziua de 7 l. c., s'a introdus noul mers al trenurilor, pentru sezonul de iarnă.

Cât porumb vom exporta. După calculele specialiștilor, țara noastră va putea vinde în anul acesta în străinătate, un milion de tone porumb.

Un american despre România. Un mare învățat american, numit H. G. Seidel, a fost mai anul trecut prin țara noastră. Ajuns acasă, a început să publice prin ziare părerea dsale despre țara noastră. A rămas mirat de mulțimea bogățiilor pământului țării noastre. Se ocupă apoi de latura sufletească a Românilor, de însușirile sale artistice, de doinele sale ca și cari nu are nici un popor din lume, și de limba sa pe care o găsește cultivată și dezvoltată.

În jud. Constanța merii au rodit a doua oară. Într'o comună din apropierea Mării Negre, au înflorit merii a doua oară încă de acum o lună. Fructele s'au dezvoltat foarte bine, așa că în zilele acestea ele vor fi culese.

Divorțul în America. La o judecătorie din America, s'au despărțit într'un singur ceas, 75 de perechi căsătoriți.

Posta între Paris și Moscova. Pentru serviciul postal între Paris și Moscova, s'a introdus de curând un automobil. Zilele trecute a făcut prima cursă. A plecat din Paris, a ajuns la Moscova și s'a întors înapoi, în decurs de 8 zile.

Un oraș american amenințat să fie aruncat în aer. Dintr'un oraș american s'au furat 100 kg. explozibil foarte puternic. Autoritățile și cetățenii trăesc clipe de groază, căci dacă hoții n'au scos încă explozibilul din oraș, și-l vor scoate cu mașina, va exploda și va arunca în aer întreg orașul. De aceea autoritățile au pus pe toate zidurile afișe, ca să leie și hoții la cunoștință acest fapt.

Congresul funcționarilor îndepărtați din slujbe. Se pregătește un mare congres al tuturor funcționarilor ardeleni îndepărtați din slujbe. Amintim că decretul prin care mulți funcționari vor fi dați afară, se va pune în aplicare săptămâna aceasta.

O ceremonie tristă. În săptămâna trecută, corpul lui Dollfuss, fostul Cancelar al Austriei, a fost dus într-o biserică comemorativă. Cu acest prilej, s'a rostit la radio unul dintre cele mai importante discursuri pe care Cancelarul le-a ținut până a fost în vleață. Înainte de a începe discursul, s'a anunțat — ca acum câțiva ani — că s'a încercat un atentat asupra lui Dollfuss și că el a scăpat cu vleață. Ascultătorii au rămas foarte mișcați de această amintire.

Un copil a căzut într-o fântână de 58 m. și nu i-s'a întâmplat nimic. Într-o comună din jud. Constanța, un copil de 13 ani a căzut într-o fântână adâncă de 58 de m. La strigătele copilului, au sosit părinții cari i-au aruncat o funie. Copilul a fost scos astfel afară, și, spre mirarea tuturor, el n'avea pe corp nici cea mai mică rană.

Ziua recoltei în Germania. Germanii sărbătoresc într-o zi din an, recolta anului, când ei se adună cu zecile de mil în diferite localități. În anul acesta, ziua recoltei a fost sărbătorită cu fast deosebit, deoarece însuși Hitler s'a coborât în mijlocul țărănilor.

A scăzut prețul porumbului. În porturile dunărene, porumbul s'a vândut cu 21 de mil lei vagonul, ceea ce însemnează o scădere simțitoare față de săptămânile trecute.

O carte bună pentru agricultori. D. Constantin P. Andreescu a scos, la tipografia „Indreptarea” din București, o carte, numită „Călușa fiscală a agricultorului”. În ea se explică, pe înțelesul tuturor, toate legile în legătură cu impozitele (dările) agricultorilor. Aceștia vor găsi multe lucruri folositoare în ea.

Cuziștii au devastat redacția unui ziar. În săptămâna trecută, mai mulți tineri cuziști, avocați din București, au intrat în redacția ziarului „Facla”, stricând totul și răzând pe directorul și redactorii ziarului. Pricina acestui act, a fost faptul că ziarul a scris articole contra cuziștilor.

Manevrele regale din anul acesta se pare că vor întreci pe toate cele de până acum. Pentru prima oară se vor întrebuița toate și cele mai moderne mijloace de luptă: detașamente motorizate și două unități de tancuri și tanchete. Vor fi de față toți atașajii militari precum și mulți ofițeri de stat major din armatele iugoslavă, cehoslovacă și poloneză. Manevrele încep în 15 și se vor termina în 25 l. c. În ultimele zile, manevrele vor fi conduse de M. S. Regele.

O „pădure sacră” la Mărășești. Din gândul dlui Pamfil Șelcaru, directorul ziarului „Curentul”, s'a luat hotărârea ca pe câmpul unde s'au dat luptele dela Mărășești, să se planteze arbori mulți, o pădure întreagă, care se va numi „pădurea sacră”. Un căpitan-inginer a fost însărcinat cu înfăptuirea acestei hotărâri.

Val de căldură în Germania. Suntem în mijlocul lunii Octombrie și timpul se menține încă tot frumos. Din Germania ne vine știrea că pe acolo a trecut un val de căldură ca'n mijlocul verii, după care a urmat imediat o furtună puternică.

Mare praznic la Huedin

P. Sf. Sa Episcopul Iuliu Hossu, terminându-și de vizitat parohiile, e sărbătorit în orașul Huedin

În zilele de 15—16 Septembrie locuitorii din Huedin și jur au sărbătorit pe P. Sf. Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu cu prilejul terminării vizitațiilor canonice.

P. Sf. Sa a sosit în Huedin în 15 Sept. după masă, întâmpinat fiind de autorități în frunte de Dr. Iliescu primarul orașului, care i-a adresat frumoase cuvinte, oferindu-i tradiționala pâine și sare. În mijlocul orașului e întâmpinat de o mulțime de oameni, în frunte cu Dl prefect al jud. Cluj. Spun cuvinte de bun sosire dd. prefect, protopop^{rom.} unit și ortodox, Dl avocat Dr. Erdelyi în numele Izraeliților, Dl Dr. Varna în numele Agrului. După ce le răspunde prin frumoase și bine simțite cuvinte, Excelența Sa, s'a îndreptat spre biserică din ușa căreia pâr. protopop onorar Gh. Rusu tâlmăcește prin cuvinte simțite bucuria sa și a credincioșilor, pentru că văd în mijlocul lor pe cel ce vine în numele Domnului. Excelența sa a răspuns cu dragoste de părinte, a intrat apoi în biserică servind vecernia și litia.

După serviciul religios, s'a îndreptat spre primărie unde a primit în audiență toate oficialitățile din oraș. Au urmat apoi 30 vizite între cari la câteva familii din cele mai sărace.

În 16 Sept. la ora 8 dim. un sobor de peste 40 preoți îmbrăcați în ornate bisericesti, aștepta în mijlocul pieței într'un altar admirabil pe bunul Păstor. Asemenea mulțimea de preoți îmbrăcați și nenumărați credincioși veniți din satele vecine cu prapori grupați în Agru și Reuniuni mariane. La ora 9 a sosit Excelența Sa și s'a început sf. liturghie. Răspunsurile le-a dat corul catedralei unite din Cluj. La sfârșitul slujbei au primit sf. comuniune din mâna Excelenței Sale câteva sute de credincioși. A urmat apoi predica, în care îndeamnă pe cei de față să aibă credință în doctorul sufletelor și al trupurilor, în dulcele Isus.

După serviciul divin, Excelența Sa cu întreg soborul de preoți în odăjdii bisericesti și toate autoritățile au primit defilarea celor veniți pentru a sărbători pe bunul păstor. În fruntea tuturor a fost d. primar filad urmat de frumoasa orchestră din Gârboul Clujului condusă de pâr. Gherman și studentul Gorcea, precum și mai mulți credincioși ai Sf. Sale. Au urmat școalele din Huedin, cercetași și cercetașe, pe urmă mai multe care alegorice, mai frumoase unele ca altele. Un admirabil car cu 6 boi, cu flori împodobite din Bociu. A urmat un car tras de patru boi cu fete din Nearsova cari cântau și coseau. Bologarii și Poienarii în frunte cu pâr. Victor Napcu, având un frumos car în care lucrau oamenii la piatră de pavaj, iar unul, primul curator din Bologa, lucra la o splendidă cruce în piatră de granit. Au urmat mai mulți călăreți, reuniuni mariane cântând, iar la sfârșit pâr. din Hodiș Dumitru Potra cu credincioșii săi, cu cinci care admirabile. În primul car sfârmau câneșă și torceau, în al doilea urzeau firele și țeseau, iar în al treilea era mireasa cu mirele și nuntașii ducându-și hainele lucrate. În carul al patrulea câțiva oameni lucrau la furci. În al cincilea car feciori și fete desfăceau cucuruz.

Toți câți au trecut prin fața Excelenței Sale s'au înșiruit pe marginile drumului până la biserică. După defilare Excelența Sa a mers în procesiune cu toți preoții aducând sf. trup și sânge al Domnului Hristos până la biserică, înghinându-și toți oamenii când era sf. sacrament în fața lor.

Dela Biserică Excelența Sa cu toți cei de

față au plecat la școala primară unde și-au ținut Agru și Reuniunea Mariană diecezană adunarea anuală. La sfârșit Excelența Sa a mulțumit conducătorilor pentru munca depusă și-i îndeamnă și pe mai departe să lucreze cu aceeași dragoste, căci mare le va fi răsplata întru împărăția cerurilor.

După masă s'a ținut un program artistic la școala primară compus din jocuri, cântec și gimnastică. A vorbit pâr. Virgil Pop din Morlaea.

După cina luată la Dl primpretor Galea, Excelența Sa a luat parte la concertul dat de corul catedralei din Cluj, la sfârșitul căruia a mulțumit celor ce au onorat serbările cu atâtea cântec frumoase precum și tuturor celor de față și pe urmă abia la ora 11 seara au plecat spre Cluj.

Bunul Dumnezeu să-l învrednicească pe Excelența Sa, ca și de acum înainte să-și poată cerceta credincioșii învățându-i și drept îndreptându-i după cuvântul adevărului.

Întru mulți ani Stăpâne!

Pr. Ioachim Maxim

Păstrarea poamelor

Poame mâncăm nu numai vara și toamna, când le culegem, ci și iarna și în orice vreme.

Pentruca să avem poame ori când și să ne putem îndulci cu ele, trebuie să le păstrăm.

Poamele necoapte, lovite, viermănoase și stricate, nu se pot păstra. Pentru păstrare sunt bune numai poamele coapte, sănătoase și întregi.

Înainte de ce se pun la păstrare, se lasă câteva zile într'un loc aerisit și uscat, ca să asude. Prin asudare se înlătură prisosul de umezeală și se păstrează mai bine.

Așezarea poamelor în locul de păstrare se face numai pe vreme senină și uscată. Poamele ude și așezate până nu s'au svântat, se strică repede.

Poamele vâratice abia se pot păstra câteva zile. Coaja lor este subțire și aerul cald și umezeala le atacă foarte ușor.

Poamele tomatice se pot păstra multă vreme. Dacă sunt grijite bine, ajung până primăvara. Miezul lor este mai des și coaja este mai groasă, așa că orice înrăurire dinafară numai cu greu le poate răsbate.

Locul unde se păstrează poamele, trebuie să fie răcoros, întunecos, uscat bine și scutit de ger. Acest loc de obicei e pivnița sau o magazie.

Înainte de ce se așează poamele, locul de păstrare trebuie bine curățit. Să nu se îngăduie aici nici un lucru care răspândește miros greu, cum ar fi scânduri putrede, paie mucogăite, ori murături. E bine ca pe pereți să se dea cu o spoială de var. Pentru a omorî orice germe stricăcios pentru poame, se închid ușile și ferestrele pivniței sau ale magaziei și se pune să ardă pucoasă,

vreme de 24 de ceasuri. După aceea se deschid ușile și ferestrele și se aerisează vreme de 2—3 zile. În locul astfel curățit se pot băga poamele.

Intr'o casă cu ferestrele spre miez-noapte încă se pot păstra poamele destul de bine.

Poamele se așează pe polițe anume făcute. Aici se pun poamă lângă poamă fără să se atingă între ele. Un așternut subțire de mușchiu fiert și apoi uscat, nu strică. Să nu se pună însă niciodată paie, căci paiele înlesnesc desvoltarea unor ciuperci cari îmbolnăvesc poamele.

Din când în când poamele de pe polițe se controlează, și acelea cari sunt stricate, ori arată cel mai mic semn de stricăciune, se înlătură.

Poamele, mai cu seamă merele și perele pe ales, se pot păstra și în cutii sau în lădițe anume pregătite. Merele și perele ce se pun în lădițe, îndată după asudare, se învâluie în câte un petec de hârtie și apoi se așează în lădițe, punându-se printre ele năsip uscat și mărunț. Năsipul absoarbe umezeala asudată și nu lasă să intre aerul.

Prunele și piersicele încă se pot păstra timp mai scurt în lădițe cu năsip sau cu tărțițe uscate de lemn.

Nucile, alunele și castanele, se pot păstra mai mulți ani dacă se uscă în regulă. Și acestea se pun la asudat ca și merele. Pe urmă se curăță de orice rămășiță de coajă și se pun câteva zile la soare să se svânte și să se înalbească.

Locul unde se păstrează poamele e bine să fie ferit și de șoareci, cari fac pagube destul de mari, stricând mai ales nucile.

Poamele bine păstrate sunt o bogăție. Avem poame de mâncare în orice vreme. Afară de aceea, iarna ori primăvara, acestea poame se plătesc cu mult mai bine ca și toamna.

Cel ce își păstrează bine poamele, totdeauna are câștig, din care își poate ține, casa și își poate plăti dările și orice cheltueli ce mai are.

Ion Popu-Câmpeanu

Prefectura județului Târnava Mică, Biroul Mobilizării

Aduce la cunoștință proprietarilor de vehicule cu tracțiune mecanică din județul Târnava-Mică, că comisiunea pentru recensământul și clasarea vehiculelor cu tracțiune mecanică va funcționa la Poliția Blaj în zilele de 29, 30, 31 Octomvrie și 1, 2, 3, 5, și 6 Noemvrie 1934, dela oarere 8—13 a. m.

Proprietarii de automobile, autocamioane, autocamionete, motociclete etc., sunt obligați a-se prezenta în fața comisiei cu vehicolul, aducând cu sine permisul de circulație precum și actele de cumpărare a mașinei.

Tractoarele nu sunt obligate a le aduce, ci se va prezenta proprietarul sau un delegat al său, aducând cu sine actele menționate mai sus, fiind în măsură a da datele relative la tonaj, marcă, puterea cai, greutatea proprie, capacitatea de transport a rezervoarelor, consumația pe Km. și starea mașinei.

Pentru vehiculele deranjate, cari nu pot fi aduse în fața comisiei, proprietarul este obligat a se prezenta comisiei cerând să se deplaseze la fața locului, îngrijindu-se pro-

prietarul de-a pune la dispoziția comisiei mijloacele de transport pentru aceasta dislocare, conform. art. 128 din Reg. Leg. Rech.

Contra proprietarilor de vehicule cari nu se vor conforma dispozițiilor de mai sus se vor dresa acte, și vor fi dați în judecată.

Redactor: IULIU MAIOR.

Metropolla română unită — BLAJ

No. 5513—1934

Aviz

La școala normală greco-catolică de învățătoare din Blaj e vacantă *catedra de limba franceză*. Candidatele doritoare de a ocupa această catedră trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în legea învățământului secundar pentru profesorii suplینitori, și să fie de religia greco-catolică.

Cererile de numire, însoțite de actele justificative, se vor înainta Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj, cel mai târziu până la 25 Octomvrie 1934.

Blaj, la 4 Octomvrie 1934.

Vasile Suceiu
Arhiepiscop și Mitropolit

Lista neagră

Dușmanii foii

Dușmanii foii sunt toți aceia cari au primit-o ani de-a rândul, s'au fâlit că sunt și dânșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Ștefan Mariș, Cuhea	dator	675
Dumitru Ciocioc		675
Alexandru Cozma, Adămuș		247
George Bondre, Bușag		445
Rad Anghel, Ighiu		1115
Ioan Lateș a V., Jabenita		187
Gheorghe Becherean, Făgăraș		945
Gavriș Bolboacă, Berind		1099
Ștefan Mureșan, Pribilești		1065
Alexiu Sindreștean, Băița		135
Ioan Pop I. Teodor, Orosfaia		202
Victor Rus, Parva		260
Ioan Togan, Săbad		1099
Simion Groza, Lopadea ung.		1043
George Călugăr, Micuș		1010
Vasile Cheșian, Ercea		95
Ioan Nistor, Desmir		952
Vasile T. Marțian, Chiraș		1093
Brustur Petru, Lechința		735
Maria Derșidan, Vașad		945
Gheorghe Cosma, Rușiori		885
Teofil Vlasiu, Lechința		475
Achim Axente, Ramna		105
Ioan Șuteu, Șoimuș		1035
Ioanaș Popa, Măhăceni		545
Ioan Parge I. Teodor, Bercea		1099
Ilie Pop I. Ioan, Chiheriul de jos		489
Jidveian Nicolae, Sântămărie		435
Tănase Prodan, Bezded		675
Vlasiu Ioan, Lechința de M.		445

Vom continua cu asemenea liste și pe acești dușmani ai foii noastre îi vom da și pe mâna avocatului nostru.

Calendarul dela Blaj

apare și anul acesta, tot atât de bogat, de frumos și de leftin ca și anul trecut, în cursul lunii Noemvrie. Nu vă cumpărați deci alt calendar până nu vedeți CALENDARUL DELA BLAJ.

Administrația Centrală Capitulară Blaj

No. 1069/1934

Publicațiune

În ziua de *Sâmbătă 20 Octomvrie a. c. orele 11 a. m.* se va ținea în localul Administrației Centrale Capitulare din Blaj — Piața Inoc. M. Klein — licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru darea în întreprindere a construirii unei case de locuit, conform planului, devizului și caletului de sarcini, cari se pot vedea în orele oficioase (8-12 și 3-6) în biroul Administrației Centrale Capitulare.

Termen de executare din roșu, sub condiție: până la *sosirea înghețului* iar pentru terminarea definitivă *31 Maiu 1935, cel mai târziu însă 30 Iunie 1935.*

Deodată cu oferta se va depune și o garanță de 6% în numerar, sau în efecte garantate de Stat în valoarea lor de curs, după valoarea devizului de Lei 336.000.

La licitație se admit numai firme serioase cari reprezintă deplină garanție morală și materială.

După deschiderea ofertelor se va publica rezultatul și se va proceda imediat și la o licitație orală.

Ajudecarea provizorie o face Administrația Centrală Capitulară imediat, — sub rezerva aprobării din partea Preaven. Consistor Arhiepiscopesc, care hotărăște definitiv.

Garanța adjudecătorului provizor se va reține, iar a celorlalți se restituie numai decât.

În caz de neconfirmare definitivă a ofertei, adjudecătorul provizor nu poate avea alte pretenții, decât restituirea garanției depuse.

Blaj, la 6 Octomvrie 1934.

240 (1-1) ss. Dr. Victor Măeaveiu
Administrator Capitular

Sosirea și plecarea

trenurilor de călători în stațiunea Blaj, valabil dela 7 Octomvrie 1934

Trenul	felul	nr.	Sosirea		Optirea		Plecarea		circulă dela până la
			o	m	o	m	o	m	
<i>spre București</i>									
accelerat		42	24	00	1	00	01		Oradea—București
personal		322	0	54	3	0	57		Oradea—București
rapid Dacia		22	4	27	2	4	29		Arad—București
personal		326	5	40	5	5	45		Teiuș—Sighișoara
lux	P. B.	—	—	—	—	7	58		Paris—București
personal		320	10	27	3	10	30		Oradea—București
rapid Ard.		4	11	26	1	11	27		Oradea—București
accelerat		32	14	57	3	15	00		Oradea—București
personal		324	17	13	5	17	18		Cluj—București
accelerat		24	21	42	3	21	45		Arad—București
personal		38	22	58	2	23	00		Teiuș—București
<i>Spre Teiuș</i>									
lux	B. P.	—	—	—	—	0	49		București—Paris
rapid Dacia		21	2	25	2	2	27		—Decebal
personal		323	4	04	5	4	09		Brașov—Teiuș
accelerat		41	5	41	5	5	46		București—Sighet. M.
accelerat		37	7	03	2	7	05		București—Cluj
accelerat		23	8	57	2	8	59		București—Decebal
personal		319	13	22	4	13	26		Brașov—Oradea
personal		325	16	12	2	16	14		Sighișoara—Teiuș
accelerat		31	17	15	2	17	17		București—Oradea
rapid Ardeal		3	20	53	1	20	54		Bucur.—Episc. Bihor
personal		321	21	20	4	21	24		Brașov—Oradea
<i>Spre Praid</i>									
mixt		3119	—	—	—	6	00		Praid
personal		337	—	—	—	17	30		
<i>Dela Praid</i>									
Personal		336	8	50	—	—	—		Praid—Blaj
mixt		3120	20	30	—	—	—		Praid—Blaj